

CENY OGŁOSZEŃ

Za wiersz mililitaryjny przed tekstem na 1-iej stronie 12 groszy polskich, na III-iej 8 groszy, na IV, V, VI-iej 5 groszy. Drobne ogłoszenia po 3-4 groszy za wiersz. Najmiej 40 groszy. Tłustym drukiem podwójnie. Zagraniczne 100 proc. drożej.

Ceny ogłoszeń podane w złotych polskich będą obliczone podług kursu złotego litania, płatne w markach polskich po kursie z dnia poprzedzającego zapłatę.

W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada.

Każda nowa powykazka obowiązuje już wstawiane przyjęcie ogłoszenia od zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

ISKRA

Diennik polityczny, społeczny i literacki.

SOSNOWIEC:

REDAKCA: Piusadzińskiego 4, Telefon 64.
ADMINISTRACJA: Dęblńska 1, Tel. 73.

Będzin:

Małachowskiego 7.

Dąbrowa:

Sobieskiego 8, Tel. 73.

Katowice:

Szopna 1

KINO "SPINKS"

Od poniedziałku 7 do 13 kwietnia włączono.
Wystąpił nasz ayna gwiazda kinematografu Pola NęGKI w obrazie p. r.

"CZARNA KSIĄŻKA"

Dramat w 7 częściach na tle stosunków carskiej Rosji.

ANONSI

Od 14 kwietnia

ANONSI

Wystąpił MAKS LINDER.

SZTYGARA NA RUDE

Poszukuję od zaraz

Tow. Akc. do nowo-
budującej się kopalni.

Oferuję prostą składkę do biura ogłoszeń
Hławiński, Sosnowiec

2843 2

Nieco więcej odwagi i zdecydowania.

Sosnowiec, 11 kwietnia.

Na terenie międzynarodowym ponieśliśmy w ostatnich dniach klęskę, która powinna stać się dla nas poważną przestrogą na przyszłość. W kwestii Kłajpedy żadne z żądań polskich nie zostało uwzględnione. Komitet Davisa z ramienia ligi narodów w sposób uzurpatorski przekroczył swe kompetencje, całkowicie zmieniając statut dla Kłajpedy, przedłożony przez radę ambasadorów i odbierając w swym projekcie Polsce wszystkie prawa oraz gwarancje. Mimo nity polskiej, wystosowanej w tej kwestii do rady ambasadorów, ta ostatnia nazajutrz przyjęła w całości i bez zastrzeżeń krzywdzący nasz prawa projekt ligi narodów. W walce z naszym dyplomatycznym między maleńką, dwumilionową Litwą a trzydziestomilionową Rzeczpospolitą, zostaliśmy pobici na całej linii. Jak stwierdził to minister Zamoyiski nota polska pozostała bez skutku.

Przebieg sprawy kłajpedzkiej jest nad wyraz charakterystyczny. Rząd polski w swej nocy z dnia 4 kwietnia r. b. do rady ambasadorów przypomniał, że w myśl traktatu wersalskiego terytorium Kłajpedy zostało oddane od Prus Wschodnich, a prawa suwerenności nad niem przeszły do głów-

nych mocarstw sprzymierzonych i stowarzyszonych. Dnia 17 go grudnia 1922 r. główne mocarstwa uznały Litwę de jure. W niespełna miesiąc później dn. 11 go stycznia 1923 r., litwini, nie licząc się z postanowieniem traktatu wersalskiego, zajęli Kłajpedę przemocą.

Po długich rokowaniach, których celem było skłonienie litwinów do opuszczenia terytorium Kłajpedy, zajętego samowolnie, konferencja ambasadorów, decydują swą z dn. 16 lutego uznała prawa suwerenne Litwy nad Kłajpedą, pod pewnymi warunkami, z których najważniejszym jest "organizacja wolności tranzytu morskiego, rzeczniczego i lądowego, odpowiadająca interesom rejonów litewskiego i polskiego, dla których Kłajpeda jest naturalnym wyjściem do morza i stworzenie ekonomicznej administracji portu, za zapewnienie jego rozwój i dającej, zwłaszcza przez ustanowienie wolnej strefy i przez obecność kwalifikowanych reprezentantów, pełną gwarancję, że zainteresowane terytoria Litwy i Polski znajdują w tym porcie udogodnienia, potrzebne dla handlu".

Dnia 13 marca 1923 roku rząd litewski przyjął powyższą decyzję bez zastrzeżeń. Wówczas konferencja am-

basadorów opracowała statut Kłajpedy 16 i zakomunikowała go rządowi litewskiemu, spotkała się jednak z kategorięną odmową. Konferencja ambasadorów, widząc niemożliwość dościa na drodze rokowań do porozumienia z Litwą, przesłała sprawę Kłajpedy do rady ligi narodów, która powołała specjalną komisję pod przewodnictwem p. M. Davisa, celem przestudiowania sprawy w miejscu. Komisja ta opracowała projekt nowego statutu, który z pewnymi zmianami został przyjęty dn. 13 marca r. b. prz- za radę ligi narodów a następnie, jak wiadomo, sankcjonowana i uznana przez radę ambasadorów.

Litwa, gwałcąc postanowienia traktatu i depcząc zachwale woju wielkich mocarstw, została więc za swe bezprawne postępowanie nagrodzona utrzymaniem zupełnie wolnej ręki w Kłajpedzie i doręczu Niemna. Natomiast lojalna, ściśle obserwująca wszystkie postanowienia i zobowiązania Polska, dożyła zdeptania swych wszystkich praw i brutalnego odebrania swych postulatów. Ten paradoksalny zaiste stan rzeczy nie może być bez pewnych przyczyn logicznych, a bezpośrednich.

Dotychczas, jeśli widzieliśmy negację naszych przedłożeń, oraz postulatów, to przede wszystkim ujawniała się ona na terenie ligi narodów, gdzie, stwierdzić należy, posiadamy mniejsze znaczenie, niż egzotyczny Urugwaj lub Boliwia.

W sprawie Kłajpedy rada ambasadorów!głównie zajęła to samo stanowisko, co liga narodów, a pośpiech, z jakim kwestię tę zdecydowano, świadczy, iż chciwno nas ubiec i postawić przed faktem donowanym. Jest to niezbytym dowodem stałego zmniejszania się naszych wpływów na terenie polityki europejskiej. Ten objaw niepokoi akcy wnień wzbudził jak najrychlejszą akcję zapobiegawczą z naszej strony, winien skłonić polską politykę zagraniczną do wyjścia z dotychczasowego stanu bier-

ności, do wkroczenia natory energii i zdecydowania, dać bowiem może do tego, iż zostaniemy wreszcie epchnięci do roli kopciuszka Europy, z którym nikt ani się liczyć, ani na którego większej uwagi zwracać nie będzie.

Wszystkie dane, jakie przedstawiła Polska, państwo rozległe, terytorjalnie i liczebnie jedno z większych w Europie, dają jej możność za-

Adres dla listów i depeszy:
"ISKRA", Sosnowiec.

Konto czekowe: P. K. O. Nr. 61533.

Przeznaczone wyrosi:

mk. 3.600.000.

Z odosłaniem miesięcznic:

mk. 4.300.000

W Zagłębiu po za Sosnowcem, Będzinem i Dąbrową: mk. 4.300.000

Z praszką pocztową:

mk. 4.500.000 miesięcznie.

Zagranicą mk. 7.000.000.

Coś z analogii w sprawie kas chorych.

Król-Huta, 10 kwietnia.

(Dokończenie).

Dla chorb specjalnych, jak uszne oraz 1, 4, 4 są utworzone przez "spółkę bracką" 3 okręgi: w Rybniku, Katowicach (w tych dwu miastach specjalne oddziały dla tychże chorb) i Król-lwskiej Hucie.

Do tych trzech punktów są kierowani chory, potrzebujący kuracji u danego specjalisty przy lekarzy okręgowych. Inne kasy chorb korzystają z pomocy tychże lekarzy lub mają swoich własnych, jak np. ogólnomijska kasa chorb" w Król-Hucie, lecząca około 8 tysięcy członków (oprócz rodzin). Obowiązkowi lekarzy, rozumie się, są te same, co i w "spółce brackiej", a w wypadkach potrzeby pomocy szpitalnej, mają te kasy kontakty za szpitalami mijskimi, lub z przytulkami elibretanek, jadwinżank i t. p., które posiada tutaj prawie każde miasto i które są uzasadnione z wielkim konfmem.

Dla wyroby swych członków, niektóre kasy, oprócz swoich własnych lekarzy, mają jeszcze zakontraktowanych lekarzy w Król-lwskiej Hucie i Katowicach, ponieważ duża ilość członków mieszka w tych miastach, choć prawie w Hajdukach. Jedne kasy dają pomoc lekarską tylko ubezpieczonym członkom (bez rodzin), inne - także i ich rodzinom; w jednych środki lekarstw wszyscy otrzymują bezpłatnie, w innych - rodziny muszą płacić połowę. Ale w każdym razie po 14 roku życia nikt już nie może korzystać bezpłatnie z pomocy lekarzkiej za karikę, np. ojca swego lub matki, co szeroko się praktykuje w naszych kasach powiatowych, gdzie spotkać można dorosłych ludzi po lat dwadzieścia i więcej, leczących się za karikami rodziców swoich lub lekarzów pracujących. Brak też u nas podobnych widowisk, jakie się widzi po ambulatoriach kas powiatowych gdzie w ogólniku stoi po parę godzin kilka-

dziesiąt chorb, wywołujących kolej, w warunkach porannu nie do uwierzenia (nie mają nawet na czym siedzieć). A trzeba dodać, że są tutaj lekarze, którzy mają chorb z 4, 5 i więcej kas w jednym czasie, i jakże to idzie wszystko i gładko i składnie. Dodaję, jednakowoż trzeba że i robotnik tutejszy czy też robotnik, wchodzący do poczekalni lekaarskiej, chociaż na uwłgi nie swoje i tzn. lekarz wystawia opinię: "do pracy zdolny", nikt się nie odważy obrazić go za to, czego nie kupił u was w Sosnowcu lub Dąbrowie, bo sami robotnicy tu kontrolują swoich swobodliwych i ci wiedzą, że za podobne zachowanie się względem lekarza grozi im surowa kara, a nawet usunięcie z kopalni.

Za to też u nas nie jest w zwyczajny pisywanie pęanów chwalnych po gazetach "za cudownie okazaną pomoc lekarską", tak samo, jak nikt nie osmieliłby się lżyć publicznie lekarza za to lub inne zachowanie się jego. Jeśli jakiś ubezpieczony ma pretensje do danego lekarza, przysługuje mu prawo podania skargi na niego do zarządu kasy chorb, który po bezstrasnym rozpatrzeniu sprawy, może udelelić lekarzowi mowu, a zdarzyć się może, po 3 takich mościach lekarz bezprowtowo straci swoje stanowisko i chleb zaradny. Dotychczas jednakowi nie był u nas notowany taki wypadek.

Jak ludność tutejsza przyzwyczaiła się do swoich kas chorb, najpełniejszym dowodem stuły tworzenie się nowych kas, jak to ma miejsce z polnią tutejszą, która stworzyła sobie przed parą tygodniami swoją własną doskonałą funkcjonującą pomoc lekarską. Czy długo jednak będzie sądził o instytucji tej egzotyczną bogową wieść, o Warszawie stworzyła, a właściwie obiecała stworzyć bezpłatną

pomoc lekarza dla wszystkich urzędników wojewódzkich. Darmowa dla tego, aby lekarze darmo albo za pół darmo byli obojętni tych urzędników leczących (w październiku bowiem ustalono takse aż 400 tys. marek za poradę, planisch, rozumie się, „kiedy będą mali, kiedy będą chcieli i jak mi Bóg dopomógł”). Pomocą także i chętnych do obciążenia tych luksusowych posad nie znalazłono, przez porażono sobie inne, a mianowicie: zaangażowano jednego czy dwu takich lekarzy urzędniczych ze stałą pensją, którzy mają obowiązek leczenia tych kilkudziesięciu tysięcy ludzi. Jaka się da pomoc lekarzom w życiu okazała, nie problemem życia dodawać, to też różne kategorie urzędników, a w pierwszej linii policja tutejsza są zakrzętnie się około stworzenia sobie samych własnej pomocy lekarskiej, a lekarze, o których przez różnoraką historię, jako „wrogowie ludu pracującego” przyszli im z pomocą, operując pomocą lekarską według najsłabszych stawek, obowiązujących w województwie dla kas chorych.

Widzimy więc że tutaj biurokratyczne pomysły uszczęśliwiają ludność spaliła różu na pieniądze, gdyż społeczeństwo tutejsze samo oajlenie się ostrażać, czego mu właściwie potrzeba i nie da się bylekomu za nos wodzić. To też, aczkolwiek we wszystkich tych kasach chorych są reprezentowane najróżnorodniejsze partie, nikomu do głowy nie przychodzi wciągnąć w życie swego programu politycznego, lecz wszyscy działają ręką w rękę ku dobru danej kasy i na ciele kas stawiają nie ludzi o pewnych przekonaniach lub przegrywających pewnej partii, lecz osoby zupełnie apolityczne, ale za energiczne, które w razie i nigdyby tu nie podobnego miejsca mieć nie mogło, jak swego czasu w Sosnowcu, gdzie przy przebiegu przy wyborach do zarządu większej ilości stronników pewnej partii, sprowadzono sobie zaraz dyrektora ze swojej partii, nie licząc się wcale z jego uzgodnieniem, ani kwalifikacjami. Kasy chorych, według towarzyszy, są to poglądy zachodnio-europejskie, nie są platformami do czytania tych lub owych eksperymenów socjalnych; zresztą ludność tutejsza namyśla za ledw wzięcia takich dezorganizatorów.

Ponieważ oczekiwać należy, że wreszcie nastąpi wkrótce zreformowanie ustawy o ubezpieczeniach społecznych, byłoby do życzenia, aby przyszli menedżerowie kasy zbliżali się przynajmniej paucyom tutaj stosunkom w tej dziedzinie i skorzystali z wieloletniego doświadczenia kas chorych górnośląskich.

Dr. Sienowski.

Więści ważne.

— Premier Grabski otrzymał od dyrektora banku przemysłowego wiońskiego Teplitza następujący telegram: „Mam zaszczyt, w imieniu banku Commerciale d'Italia przesłać 100000 franków wiskich, prosząc o przyjęcie, aby wreszcie ekscelencja według swojego uznańa dysponowała temi pieniędzmi na rzecz obywateli, jaka nawiedziła Polskę.

— Ministerium skarbu wniosło do sejmiku trzy następujące ustawy: 1) ustawę karano-skarbową, 2) ustawę o monopolu aparytuszowym, 3) ustawę o ujednoliceniu ustaw stemplowych. Rząd kładzie nadk, aby pierwsze czytanie tych ustaw odbyło się przed świętami, a rezerwy o

nich zostały przydzielone komisji skarbowej.

— Min. skarbu poleciło wystąpić sprzedawców bonów podatkowych, które w związku ze stabilizacją marki polskiej spełniły swe zadanie. Bony znajdujące się w obiegu przymowa będą nadal kas skarbowe przy spłacie należności podatkowych.

— Rząd bolszewicki zawiadomił wytykani że arch. Cielak został wypuszczony z więzienia i znajduje się w drodze do Rzymu.

— Dnia 2, 3 i 4 maja odbył się w Gnieźnie pod protektorem kardynała prymasa Dąbrowskiego doroczny placy zjazd katolicki.

— Wszyscy kandydaci faszystów w liczbie 374 zostali wybrani. Najpoważniejszą stratą pomyślała katolicka partia ludowa, Socialist. umiarkowani od niej zachowując prawie dwie trzecie smolich mandatów. Poraz pierwszy od roku 1870 w wyborach brał udział księga i dostojny duchowni, którzy bez wyjątku głosowali za faszystami. Zakonnicy również głosowali w komplecie oddając swe głosy na Mussoliniego.

— Nowa izba sądu będzie się składać z 374 posłów iżi rząd-

dowej, 65 socialistów różnych odcieni, razem z komunistami, 39 popolari, 19 demokratów liberalnych i 1 demokratów społecznych, 12 członków opozycji konstytucyjnej, 4 słowian 7 republikanów, 3 członków z partii chłopskiej, 2 członków partii politycznej.

— Przyjazd Trockiego do Moskwy spodziewany jest w dniach najbliższych wobec powrotu zupelnego do zdrowia. Oświadczają, że Trocki po powrocie do Moskwy wstąpi na rozpoczęcia już reorganizacji armii sowieckiej.

— Łotewska agencja telegraficzna donosi z Moskwy, że w Turkistanie wybuchło wielkie powstanie. Sily powstańców wynoszą około 30000 ludzi, wśród których jest około 2000 byłych oficerów carskich.

— Kilka wągówków inteligencji pracujących u urzędników państwowych odbyło w Warszawie zebranie, na którym uchwalono wnioski domagający się reprezentacji inteligencji pracującej we władzach banku polskiego. Wybrano komitet wykonawczy, który ma wejść w porozumienie z innymi organizacjami pracowników i przedstawić ministrowi Grabskiemu petycję zebranych.

Warszawa, 10 kwietnia.

Tolytę. Pozostałych osiem, w tej liczbie pięć kobiet skazano na karę więzienia od roku do siedmiu lat.

Nawet komunistyczni obrońcy stwierdzają, że oskarżenia o szpiegostwo było bezpodstawne i że oskarżonych można było zapisać nawiązywać za przeciwywanie literatury kontrrewolucyjnej. Wyrok ten jest niesłychanie okrutny, szczególnie do 60-letniego starca Wasilenki, który w ostatnim słowie odwołał się, że nie jest niebezpieczny dla komunistów. Ostatnie lata życia pragnie poświęcić syntezie swojej pracy naukowej.

Nowe barbarzyństwo sowieńskie.

Sytuacja strajkowa.

Sosnowiec, 11 kwietnia.

W dniu wczorajszym nastąpił w Sosnowcu strajk górniczy, na kilku bowiem kompaniach część robotników wróciła do pracy.

Oczywiście wystąpienie takie doprowadziło do wściekłości agitatorów, czuwających nad tem, aby nikt nie odważył się wystąpić do pracy, to też na niektórych kompaniach pobito kilku robotników, idących już wracających z pracy.

Obecnie wiaduk już, iż robotnicy mają dosyć tego przymusuowego, a bezcelowego świętowania, a tembardziej, iż na Śląsku wszystkie kompanie ruszyły, a temsamem ostatni lub najgłębszy argument

prowdywrów, iż Zagłębie nasze musi poprzeć G. Śląsk, upadł.

Natomiast skutki obecnego bezrobocia będą dalekie, gorzej niż pierwotnie przypuszczano, okazuje się bowiem, iż skutkiem strajku kopalnie nie mają pieniędzy i nieważono, czy robotnicy otrzymają na 15 należną im wypłatę.

Pogorszylioby to ogólną sytuację wina jednak w danym wypadku będzie nie po stronie kopalni, lecz agitatorów, którzy wywołali zgubne bezrobocie.

Wczoraj rozszala się wiadomość, iż najdalej od poniedziałku wszystkie kopalnie przystąpią do pracy.

Koniec groźnego bandyty.

Będzin, 11 kwietnia.

Zawiercia, gdzie wkrótce dał znać o sobie, urządzając w tym gminie niezwykle napady rabunkowe.

Kierownik pol. śledczej kom. Lach, zmobilizował wszystkie rozporządzające siły, celem ujęcia opryska, zabiegł je jednak były bezowocne, z jednej bowiem strony bandyta miał znakomicie zorganizowaną bandę, a co ważniejsze, ludność wiejską na swe usługi i oporwali w miejscowości

ciach górystycznych i lesistych, alyż dał i środki policyjny były za szczupłe, aby można było ująć zbrojną na gorącym uczynku.

Pozostali tylko fortele, które nie chłano usiedlił oprysku, lecz i to zawiedło, bandyta bowiem prócz strzelstwa miał, jak już zaznaczono, do swego dyspozycji ludność wiejską, a nawet dzieci.

Ciągle zasadzki, patrolowanie w jednym dniu szeregu miejscowości i t.p. wysiłki odniosły o skutki, iż banda Dwudzieli została rozbita i większość kompanów wyplana, sam jednakże Dydek pozostał niepokonany.

Przed dwoma miesiącami policja wiodła na trop bandydy i kiedy w nowo otoczoną szereg domów, z ciemności posypały się do policji strzały.

Policja nie pozostała dłużna, jednakże wobec takiego przyjęcia, trzeba było zastosować nad-

zwyczajne środki ostrożności i poszekać z oblawa do rana.

Kiedy o świcie rozpoczęto szczegółową rewizję, nikogo już nie znalazłono natomiast dowiedziiano się, iż Dydek znowu wsiadł był tam w nocy, a nawet miał otrząsnąć ranę podczas wymiany strzelów.

Od tego czasu ustąpiły napady i sędzono, iż bandyta zmienił ieren, tymczasem w tym tygodniu, w okolicy Pradol, znowu się pojawił i jakiegoś mężczyzny.

Przybywszy na miejsce, przekonano się, iż jest to Dydek, który otrzymawszy ostrzał w głowę, dobiegi do lasu i tu padł. Znak bandydy był już częściowo zjedzone przez robitawę, obok leżał zwłok i czapka.

Tak więc znowu jeden z najgroźniejszych w nas bandytów, który prócz kilkunastu morderstw, popełnił około 500 napadów rabunkowych.

Popis uczniowski.

Dąbrowa, 11 kwietnia.

W ub. środę odbył się niezwykle interesujący popis gimnastyczny uczniów trzech szkół powszechnych w Dąbrowie, pod kierownictwem instruktora, p. Stankewicza.

Z popisu tego można być dumna zarówno komisja wyznaczona fizycznego, za wprowadzenie w czyn tak ważnej, a leżącej do niedawna odległym dziedziny, jak również i kierownik gimnastyki; działa bowiem wykazała nie tylko nadzwyczajną sprawność i wyrobienie, lecz, co ważniejsze, zrozumienie i należyte traktowanie gimnastyki, która, prócz znaczenia wychowawco-zdrowotnego, ma nie mniej ważny cel, mianowicie jest podstawowym warunkiem przysposobienia wojskowego.

Na szczęście, minęły już czasy, gdy kapral pół godziny musiał walczyć z dziećmi, a teraz, że chodzi tu nie tylko o przyszłość naszej, lecz i o kraj, młodzię ma zapewne warunki rozwoju, mlejmy więc nadzieję, iż z czasem nastąpi to i w Dąbrowie.

Jakkolwiek ćwiczenia grupowe

nalety do trudnych, to bowiem łatwo widzi się utęskli i niedoładności, popis onegdajszy wykazał, iż uczniowie nie tylko dobrze wykonali cały szereg trudnych ćwiczeń, lecz widzieli się rytmu, to też zbiorowe przepisy wypadły wprost elektonie.

W jakim popisie podziwem wykonania wypadło dobrze, o tyle ludność miejscowa wykazała za pety brak zrozumienia, gdyż bowiem w Niemczech tego rodzaju popisy gromadzą tłumy, w Dąbrowie było zaledwie kilkanaście osób dorosłych.

Jakimi policzkiem jest dla społeczeństwa apel tej młodości, która woli cas, zamiast spędzać na ulicy, chce poświęcić gimnastyce, lecz z braku boiska, a nawet odpowiedniej sali, ma utrudnione zadanie i prosi: „dalecie nam boisko i salę.”

W tym, gdzie strzelałono, że chodzi tu nie tylko o przyszłość naszej, lecz i o kraj, młodzię ma zapewne warunki rozwoju, mlejmy więc nadzieję, iż z czasem nastąpi to i w Dąbrowie.

Kronika. Kalendarzyk.

Dziś Leona Wielkiego
Juro Zenona m. Wikt
Wach. słotca 6.19
Zach. „ „ 5.01

11
Plątek

Z pobytu ministra kolei w Sosnowcu. Pan minister kolej przybył do Sosnowca z Katowic wczoraj o godzinie 6-iej wieczorem, odpowiadając przez prezesa Rudnickiego i radców Wąkła i Rybickiego.

Na dworcu w Sosnowcu oczekiwali p. ministra przybyli z Warszawy wszyscy urzędnicy kolejowi z prezesem warszawskiej dyrekcji kolejowej Mikulskim na czele, oraz miejscowi naczelnicy władz kolejowych. Pan minister zwiędził budynek dworca zatrzymawszy się dłuższą chwilę w ambulatorium, następnie zwiędzał nowe tory naprzeciw dworca kolejowego, informując się szczegółowo o stanie prac około rozszerzenia tutejszego dworca. Potem odbyła się w wagonie zastawnym p. ministra dwugodzinna narada ichowa przy udziale wszystkich wyższych urzędników dyr. warsz. O godzinie

9 zastawiono wleczarkę w sali dworca kolejowego Pan mln. przeczował w wagonie, a wczoraj o godzinie 7.15 rano odjechał na zwiedzanie dojeżdż i stacji kolejowych po drodze do Warszawy. Pan minister zatrzyma się w Łazach, zwiędzi tamtejsze urządzenia stacyjne, następnie w Biesinie — Łęczęstochowie, wreszcie w Piotrkowie, poczem odjedzie z powrotem do Warszawy.

Koncert. Dnia 12 h. m. w sobotę u g. 8-iej w obiedzie się w gimn. im. Staszcy wielki koncert urządzony staraniem, d. n. s. w. Będzin, to ostrona i grada świętami artystyczna uczta dla młodości muzyki w Sosnowcu. Nazwiska artystów, biorących udział w koncercie, nie są obec Sosnowicem. P. Feliks Szpanowski, znakomity pianista, odemera najcenniejsze utwory Liszta, Chopina i Schuberta, m. Zofia Maranowska, obdarzona przedzielnym głosem, o czem mieliśmy się sposobność, przekonał już raz w niewielkim gronie w zeszłym roku, wykona szereg pieśni polskich i wioskich. Obecnie artyści odbywają obecnie tournée po całej Polsce, dając szereg koncertów w wawickich miastach, i tylko dzięki staraniom kolea d. n. s. w. nie omija Sosnowca.

Koncert ten wzbudził zainteresowanie w naszym mieście.

Koniec strajku czeladników piekarskich. Zapowiedziano dopiero na dzisiaj dalszy ciąg pertraktacji z czeladnikami. Piekarski strajk trysnął w tym celu, by strajk zlikwidować jak najprędzej. Udało się to w zupełności. Przedstawiciel czeladzi piekarskiej z całego Zagłębia okazał dużo dobrej woli w kierunku zakończenia bezrobocia. Wyrażając doskonałą piekarską sympatię w Zagłębiu, dzięki pójściu strajkowi gróźnie. Czelnicy piekarscy na konferencji w magistracie sosenowickim zgodzili się na odroczenie regulacji ich plac do dnia 2-go maja r. b., w tym bowiem czasie nastąpi przewalutowanie dotychczasowych plac na złote polskie i przy okazji po nowem skalkulowaniu ceny mąki i chleba można będzie pomyśleć o u-normowaniu zarobków czeladzi piekarskiej w taki sposób, by nie wywoływały one wśród niej niezadowolenia.

Z cyrku. Dyrekcja cyrku stała się stara się o zmianę programu. Zapowiedziano nowe debiuty. Z komedii dotychczasowych atrakcji zasługującą przewidywaniem na uwagę światła tresa prów p. Carlosa. Aż miło patrzeć jak te miłe i rozumne stworzenia wesoło pracują. P. Basinśka wzbudza podziw swoją odwagą i wyrobieniem fizycznym. Słynny trytyktor cyrku demonstruje coraz to nową i ciekawą resurę koni. Cyrk wogóle zasługuje na poparcie zwawstży, że posługując się siłami wyłącznie polskimi.

Z Zabkowic. Dnia 6 b. m. została odegrana przed młodzieżą harcerską z Dąbrowy w Zabkowicach komedia w 4 aktach p. t. „Pan Wołodyjowski”, o którym to przedstawieniu była wiadomość w dniu 3 IV 24 r. notatki w „Iskrze”.

Oheci na tem przedstawieniu uważają za niewłaściwe wyrażać słowa uznania dla wykonawców, którzy ze swego zdania, wywagali się znakomicie.

Sprawa o lichwę. W tych dniach sąd okręgowy w Sosnowcu rozpatrywał między innymi sprawę Piotra Górskiego, kierownika oddziału tow. aprowizacji miast w Sosnowcu. Pan G. oskarżony był o to, że mniej więcej rok temu miał pobierać cenę nadmierne za mąkę, oraz o magazynowanie artykułów żywnościowych. O sprawie tej donosił w swoim czasie okazało się jednak, że zarzuty, roblone p. Górskiemu, były nieuzasadnione, sąd bowiem po rozpatrzeniu sprawy nie dopatrzywał się w postępowaniu oskarżonego cech przestępstwa, wydał wyrok ulewini-szający.

Pożar. W zabudowaniach A. Ziętka przy ul. Małobudzkiej 74 w Będzinie wybuchł pożar, którego pastwą padła stolica, szopa i sprzęty gospodarskie.

Ogień powstał skutkiem nieostrożności w stołce, skąd następnie przerzucił się na sąsiednią szopę.

Pożar ugasiła ludność i przy-byle straż.

Straty wynoszą 4 miljarjy marek.

Drobny pożar. W domu A. Tropaupera przy ul. Modrzewskiej wybuchł pożar, który natychmiast ugaszono.

Kradzież. Brzusze Warszawskiej, zam. przy ul. Warszawskiej 14, nieznanymi złodziejami skradli z mieszkanka 115 ml. i parę bućków.

Grzeźbowski Halpernowi, zam. przy ul. Sienkiewicza 11, skradziono kradzież walowaną. Kradzież dokonano na strychu.

— Z magazynu domu wycho-wawczego tow. dobroczynności w Sosnowcu skradziono 20 przedzieradeł wartości 250 ml.

mk. Kradzieży dokonali dwaj w chowankowie domu wychowawczego.

Władawławi Chachulskiemu, zam. przy ul. Sieleckiej 87 w Będzinie, skradziono z kieszeni portfel wraz gówką i dowodami osobistymi.

Z kina „Zacisze”. Bezspiecz-nie Lea Parri jest najpiękniejszą i jednocześnie najmłodszą ze słynnych artystek filmowych. Jej mimika, gesty i stroje to istny poemat. Dziś możemy ją podzi-wać w pięknym dramacie p. t. „Romans pięknej grezalskiej”, gdzie jak się to mówi przesła sama siebie.

2375

Z teatru.

Dziś „Małżeństwo L o i” odegrają amatorzy na chleb dla głodnych dzieci i dzieci z Granicy. Początek godz. 8-a.

„Szopka” po cenach niższych. Przedstawienie to odbędzie się w sobotę popołudniu o godz. 4-cj.

Wojciech Brydziński stał się ulubieniem naszej publiczności, jego każda kreacja jest tak subtelna, że wprowadza w zachwyt i nawiądzającą publiczność. Do takich należy i rola doktora Tokera w „Tufanie”, który raz jeszcze wystawio-nie będzie w sobotę wieczorem. Abonament ważny.

Niedziela pop „Grube ry-by” grane będą jako przedsta-wienie popularne po cenach do połowy zniżonych. Humor Balu-ckiego jest tak szczer, naturalny i pogodny, że bawić się nim mu-sza nie tylko młodzież, lecz i dorośli. Początek godz. 4 pop. Abonament ważny.

Niedziela wieczór „Don Juan” po raz drugi z Wojciechem Brydzińskim „Don Juan” na czwar-toletniej premierze zdobył sobie ogólne uznanie. Abonament ważny.

TELEGRAMY.

(Przez telefon)

O prawa Polak w Kłajpedzie.

Warszawa, 10 kwietnia. (Tel. w.) Na dzisiejszym po-siedzeniu komisji do spraw za-granicznych toczyła się dalsza dyskusja nad ogólną polityką za-graniczną Polski a specjalnie nad sprawą Kłajpedy.

Pierwszy przemawiał poseł Ta-rawicki (balsownik), który jest zdania, że Polska ma złą o-pinię zagranicą, wskutek jej złej polityki na kręścach wschodnich. Mówca domagał się autonomii dla ziem litewsko-białoruskich.

Poseł Niedziałkowski (p. p. s.) upatrzył przyczynę kłębki naszej w Kłajpedzie — w zmniejsze-niu delegacji polskiej przy lidze narodów. Mówca domaga się wstrzymania rugów w ministe-rjum spraw zagranicznych i unie-zależnienia polityki od Francji i zbliżenia się do Anglii.

Poseł Czerniewski (ch. d.) stwierdza, że winowajcą obecnych kłęb — jest były minister Sa-pieła i zdaniem mówcy, p. Sa-pieła należy pociągnąć do od-powiedzialności przed trybuna-lem stanu.

Poseł Marjan Seyda (zw. l.-n.) oświadcza, że delegacja polska przy lidze narodów istnieje na-dal, że rugów partii politycz-nych w ministerjum spraw za-granicznych nie było.

Co się tyczy kręśców, to po-tylika Polski jest bardzo toleran-cyjna i skargi na Polskę są ra-zem nadmiernie.

Na zakończenie przemówienia p. Seyda zapytał ministra Zamoyskiego, czy można jeszcze co usz-cylnić, aby przegrane Polsece prawa w Kłajpedzie, wypuczone

przez komisję ligi narodów — zdołano przywrócić.

Minister spraw zagranicznych, p. Zamoyski, przedstawił szcze-gółową obronę interesów polskich w Kłajpedzie w radzie ambasa-dorów i w lidze narodów.

P. Zamoyski stwierdza, że spra-wa Kłajpedy jest już przesądzona na naszą niekorzyść, postula-ty polskie zostały odrzucone, cho-dzi, rząd polski zrobił co mógł w obronie tych postulatów.

Co się tyczy rugów w ministe-rjum spraw zagranicznych, to jest to zwykła redukcja znacznej nadwyżki urzędników w tem mi-nisterium.

Ostatni przemawiał poseł i Stroński (ch.n.), popierając pol-tykę ministra.

Kolportowane pogłoski, jakoby dzisiejsze posiedzenie komisji miało wpłynąć na dymisję p. Zamoyskiego, są bezpodstawne.

Komisja budżetowa.

Warszawa, 10 kwietnia. (Tel. w.) Na posiedzeniu komi-sji budżetowej sejmu, omawia-no ustawę o dodatkowych kre-dytach dla niektórych ministerjów.

Podniesiono budżet ministerjum spraw wewnętrznych o 5 miljo-nów złotych polskich. Są te kre-dyty przeznaczone dla policji kre-sowej.

Budżet ministerjum oświaty pod-niesiono o 7 miljonów zł. pol. Kredyty te przeznaczone są na szkolnictwo powszechne.

Podniesiono także budżet mi-nisterjum pracy o 6 miljonów zł. pol., dla wykonania ustawy o bezrobotnych.

Budżet ministerjum spraw za-granicznych podniesiono o 68 tysięcy zł. polskich, która to su-ma użyta będzie na fundusz dy-spozycyjny ministra spraw za-granicznych.

Prezydent Rzeczypospolitej w Krakowie.

Warszawa, 10 kwietnia. (Tel. w.) W końcu maja b. r. prezydent Rplitej, p. Wojcie-chowski przyjeździe do Krakowa na uroczystości poświęcenia zstan-daru 20 p. p.

Zinowiew zaprzecza.

Warszawa, 10 kwietnia. Prezes sowietu petersburskiego Zinowiew oświadcza, że pogłoski o przygotowaniu Rosji do wojny z Rumunią o Besarabię, są bezpodstawne.

Stanoos unierazajcy.

Warszawa, 10 kwietnia. (Tel. w.) Sian zdrowia Slinne-sa jest beznadziejny. Lada chwila spodziewana jest śmierć. Chore-mu roblono operację, po której gorączka się zwiększyła.

Pogoda na dziś.

Temperatura bez zmian, za-chmurzenie zmienne, miejscami mgła i deszcz, siabe wiatry lo-kalne.

Giełda.

WALUTY.

Warszawa 10 kwietnia
Dolary — 9.250.000.
Funt — 40.150.000.
Frank franc. — 566.000.
Franki szwajc. — 1.620.000
Liry włoskie — 415.000.
Korony czek. — 268.000.
Korony aust. — 130.
Frank wal. — 1.800.000.
Bony szwajc. — 1.400.000.
Pożyczka dolar — 4.940.000

GIEŁDA GDANSKA.

Odsinki, 10 kwietnia
(Notowania w guldenach)
Dolary — 5.78.
1 milion mkp. — 0,62.

Michał Konieczny

po długich i ciężkich cierpieniach opatrzony św. Sakramen-tami zmarł dnia 10-go kwietnia przeżywszy lat 63.

Wyprowadzić zwłok z domu przy Ostrogórkowej nr. 20 na cmentarz miejscowy nastąpi dnia 13 kwietnia o godz. 3 ej po poł.

O czym zawiadamiają siroksiani

2435 ZONA, CORKA i SYNOWIE.

POSZUKUJE SIĘ doświadczonego sztygarów

z ukończoną szkołą górniczą do dotychczasowych na G. Śląsku.

Zgłoszenia z podaniem życiorysu i odpisu świadectw pod „R. R.” do Administracji pisma.

2374-I

MAGAZYN KAPELUSZY DAMSKICH w Dąbrowie Górniczej, 3 Maja 2

St. Kowalczykowej.

POLECA DUŻY WYBÓR KAPELU-SZY DAMSKICH, DZIECIENNYCH ORAZ GALANTERIE DAMSKĄ i MĘSKĄ.

2518-I

TOWARZYSTWO DLA HANDLU I PRZEMYSŁU

„TECHNEX”

Inżynierowie A. Turek, ZBYNIOŃSKI i S-ka

WARSZAWA, ul. Foksa 16. Telefon: 201-92 i 118-60.

Adres telegr. TECHNEX — WARSZAWA.

Kupno i sprzedaż wszelkich maszyn no-wych i używanych, jako to: lokomobili, kotłów, ma-szyn parowych, motorów spalinowych, kolejek, obra-biarków do metalu i drzewa, gątowni, kompl. urządzeń tartaków, dźwigów i t. p.

!Ważne!! dla właścicieli, wszelkich dla oszczędności, kosztów dla obsługi parowych

NIEZBĘDNY DLA KAŻDEGO KOTŁA PAROWEGO

ŚRODEK OCHRONNY SAXOL

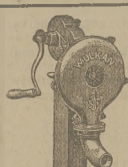
OD ROZRY I KAMIENIA

używany stale przez największe zakłady kopalne i zagraniczne, uznany szczególnie w licznych poświadczeniach najpow. instytucji.

2438

Dostawa natychmiastowa.

WYSŁUKA PROSPEKTÓW NA KAŻDE ŻĄDANIE.

Wyrób krajowy!

WENTYLATORY

KUZNIE POŁOWE

FORMY (DYSZE)

oraz wszelkie artykuły techniczne i elektrotechniczne po cenach fabrycznych poleca ze składu

BIURO

TECHNICZNE Władysław Klimas

SOSNOWIEC 3 MAJA 15.

“ZAGŁOBA”

Od poniedziałku 7 kwietnia i dni następne

„WŁADCA KOBIEĆ”

sensacyjny dramat erotyczny w 7 częściach, osnuty na tie przygód międzynarodowego oszusta

GASTONA MEDORA.

W roli popiowej Georg Aleksander.

“MESSALINA”?

